

De strategiske CAP-planer - en grøn aftale eller ingen aftale?

EN DYBDEGÅENDE ANALYSE AF
SYV MEDLEMSLANDES PLANER

Friends of the Earth Europe fører kampagner for miljømæssigt bæredygtige og socialt retfærdige samfund, forener mere end 30 nationale organisationer med tusindvis af lokale grupper og er en del af verdens største græsrodsnetværk på miljøområdet - Friends of the Earth International.

Denne rapport er blevet udarbejdet med hjælp fra Institut for Europæisk Miljøpolitik (IEEP).

Design og illustrationer: www.marmelade.be

Friends of the Earth Europe

Rue d'Edimbourg 26, 1050 Brussels, Belgium
info@foeeurope.org www.foeeurope.org
twitter.com/foeeurope facebook.com/foeeurope

Denne rapport er blevet finansieret af Den Europæiske Unions IMCAP-program. Indholdet af denne publikation repræsenterer udelukkende forfatterens synspunkter og er dennes eget ansvar. Europa-Kommissionen påtager sig intet ansvar for den brug, der måtte blive gjort af de oplysninger, som den indeholder.

ORDLISTE

CAP: Den fælles Landbrugspolitik

ELFUL: Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

EGFL: Den Europæiske Garantifond for Landbruget

Eco-scheme: Betalingsordninger der finansieres af søjle I og som sigter efter at beskytte miljø og klima.

EGD: Den europæiske grønne pagt

FML: Foranstaltninger om miljøforpligtelser i landbruget. De incitamentsbaserede instrumenter i den fælles landbrugspolitik, som finansieres af søjle II. Disse giver jordbrugerne betalinger for frivillige miljøforpligtelser i forbindelse med bevarelse og forbedring af miljøet og bevarelse af kulturlandskabet.

GLM: God landbrugs- og miljømæssig stand. Standarder der sigter mod at opnå et bæredygtigt landbrug. At holde jorden i god landbrugs- og miljømæssig stand er direkte forbundet med problemstillinger såsom et minimumsniveau for vedligeholdelse, beskyttelse og forvaltning af vand, jorderosion, organisk materiale i jorden og jordstruktur. Disse standarder skal overholdes af europæiske landbrugere, der modtager direkte betalinger eller betalinger til udvikling af landdistrikterne.

LF: Lovgivningsbestemte forvaltningskrav. Alle jordbrugere, uanset om de modtager landbrugsstøtte, skal overholde de lovgivningsbestemte forvaltningskrav (LF). LF inkluderer EU-regler vedrørende folke-, dyre-, og plantesundhed, dyrevelfærd, miljøet. Sammen med GLM udgør de "krydsoverensstemmelsesreglerne".

ULA: Det udnyttede landbrugsareal

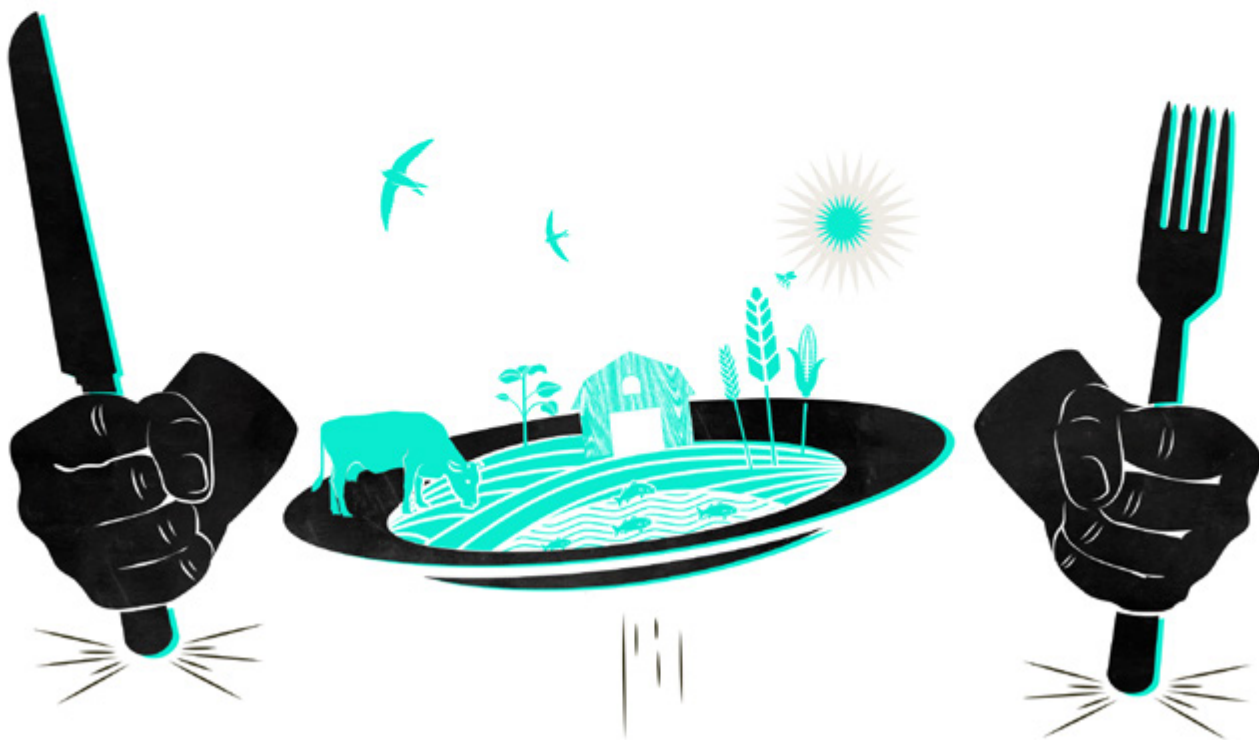
De strategiske CAP-planer - en grøn aftale eller ingen aftale?

EN DYBDEGÅENDE ANALYSE AF SYV
MEDLEMSLANDES PLANER

RESUMÉ

4	INTRODUKTION
5	Det madsystem vi gerne vil have
5	Målene i Den europæiske grønne pagt
6	CAP'ens bidrag til det madsystem, vi gerne vil have
9	HVAD FORTÆLLER DE TILGÆNDELIGE CAP-STRATEGIER OS?
10	Østrig
12	Tjekkiet
14	Danmark
16	Malta
18	Polen
20	Spanien
22	Sverige
24	Et resumé over de nationale ambitioner
28	KONKLUSION
29	Vores anbefalinger
30	BILAG 1: Forskningsdesign

INTRODUKTION

Den fælles landbrugspolitik (CAP) er et magtfuldt stykke lovgivning, som spiller en nøglerolle i hvorvidt Den europæiske grønne pagt og “fra jord til bord”-strategi vil briste eller bære.

CAP'en er den vigtigste del af EU's landbrugspolitik. Den afgør prioriteterne for vores madproduktion og udgør omkring 30 % af EU's samlede budget. Den blev grundlagt for 60 år siden og har primært støttet intensiveringen af landbruget og været til fordel for de store landbrugsvirksomheder – på bekostning af små jordbrugere og naturen.

Den nye CAP, som træder i kraft fra 2023, er blevet beskrevet af Europa-kommissionen, som værende mere “fair og grøn”. Selvom den indeholder grøn retorik og har miljømæssige og sociale tiltag, forbliver den en tabt mulighed for at omstille vores madsystemer¹. De nye tiltag er fyldt med huller og vil fortsætte med at belønne jordbrugere, hovedsagligt baseret på hvor store de er, og altså ikke hvad de gør for klimaet og biodiversiteten².

Medlemslandene har nu ansvaret for at skabe nationale strategiske planer under CAP'en, som går længere end de svage forpligtelser i CAP'en og sikrer at de tilgængelige midler går til at nå

målene i Den europæiske grønne pagt. Desværre, som flere NGO'er også allerede har konkluderet, er majoriteten af de nationale planer langt fra ambitiøse³.

Denne rapport giver en bedømmelse af syv medlemslandes CAP-planer. Herunder Østrig, Tjekkiet, Danmark, Malta, Polen, Spanien og Sverige⁴. Den sammenfatter analyser fra forskellige medlemsgrupper af Friends of the Earth Europe (FoEE)⁵. Den fokuserer på det mest sandsynlige bidrag fra hver enkelt plan til Den europæiske grønne pagt. Der er et særligt fokus på sammenspillet med Europa-kommissionens “Fra jord til bord”- og Biodiversitetsstrategier, samt arbejdsforholdene i landbruget.

1 <https://friendsoftheearth.eu/press-release/cap-fails-small-farmers-and-the-environment-yet-again/>

2 <https://friendsoftheearth.eu/publication/the-re-cap-does-the-eus-new-farming-policy-match-eu-green-deal-goals/>

3 <https://eeb.org/cap-national-strategic-plans-will-fail-to-deliver-on-european-green-deal-environmental-and-climate-objectives-ngo-assessment-reveals/>

4 En analyse af Ungarns CAP-planer var også planlagt, men denne er ikke blevet offentliggjort tids nok, til at kunne inddrages i analysen.

5 Se bilag 1 for en fuld beskrivelse af forskningsdesignet

Det madsystem vi gerne vil have

En bevægelse i retning af retfærdige og grønne fødevarer- og landbrugssystemer kræver grundlæggende ændringer i den måde, hvorpå EU producerer og distribuerer fødevarer. Der er behov for en overgang til fødevarer-systemer baseret på princippet om madsuverænit og agroøkologiske metoder, der gavner biodiversiteten, jordens sundhed og klimaet samt systemer, der beskytter bøndernes rettigheder.

I 2020 lancerede Europa-Kommissionen sine "Fra jord til bord"- og Biodiversitetsstrategier som en del af Den europæiske grønne pagt. De var langt fra perfekte, men indeholder alligevel vigtige mål, som kan hjælpe med at vende udviklingen. Desværre har EU-politikker, inklusive CAP'en, ikke inkorporeret målene og fortsætter med at promovere og subsidiere det industrielle landbrug på bekostning af småskala jordbrugere og natur.

Madsuverænit: Folks ret til sund og kulturelt passende mad, som er produceret med økologisk sund og bæredygtige metoder, samt folks ret til at forme deres egne mad- og landbrugssystemer⁶.

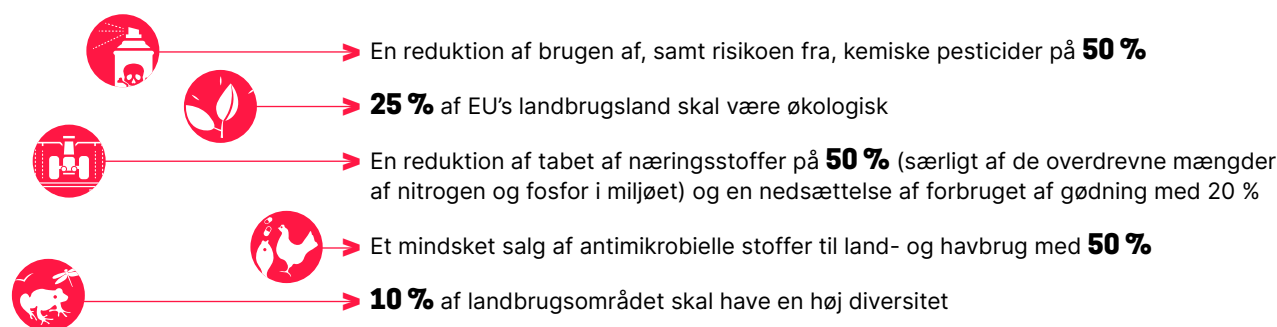
Agroøkologi: En landbrugsmetodologi baseret på økologiske, sociale og politiske principper, som værdisætter diverse landbrugssystemer og sociale netværk. Et sæt af metoder som søger at minimere eksterne inputs til produktionen, sikre indkomster man kan leve af og levere nærende mad til alle.

⁶ <https://nyeleni.org/IMG/pdf/DeclNyeleni-en.pdf>

Målene i Den europæiske grønne pagt

"Fra Jord til bord"- og Biodiversitetsstrategien i Den europæiske grønne pagt sigter efter at gøre vores madsystemer mere retfærdige, sundere og bæredygtige. Disse to strategier indeholder flere mål for landbruget:

"Fra jord til bord"-strategien søger også at gøre vores madsystemer sundere og mere retfærdige, både ved at sikre rimelige indkomster for primærproducenter og ved at sikre en sund kost, der er til at betale, for forbrugerne.

CAP'ens bidrag til det madsystem, vi gerne vil have

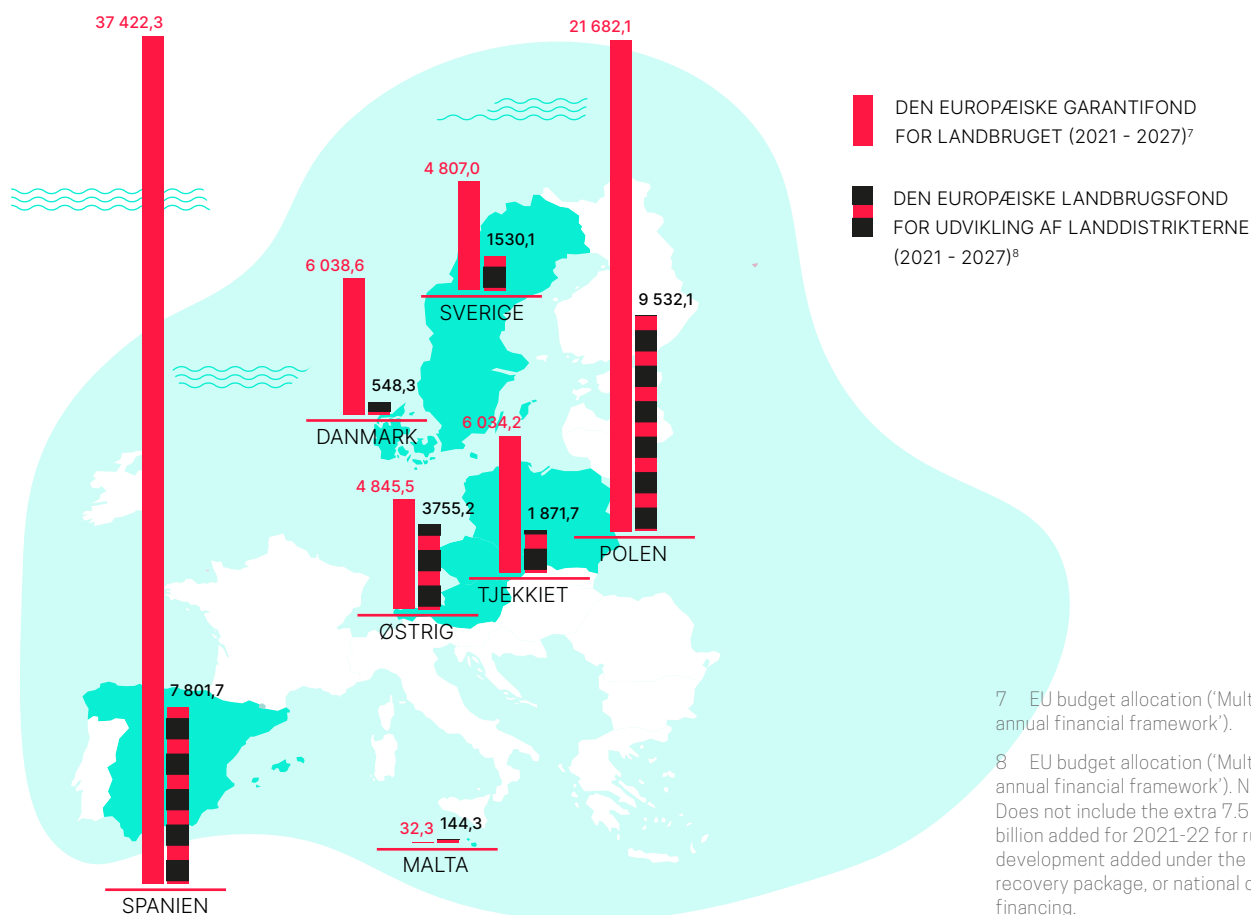
Den nye CAP løber fra 2021 til 2027 og de nye regler vil træde i kraft i 2023. Den har et overordnet budget på 387 milliarder euro (2.879 mia. kr.) og udgør næsten en tredjedel af EU's overordnede budget – hvilket gør CAP'en til et magtfuldt værktøj i udformningen af vores landbrug.

CAP'en er delt op i to fonde:

1. Den Europæiske Garantifond for Landbruget (også kendt som sølje I) hvilket udgør €291.1 milliarder fra 2021-27. Denne del udgør, bredt fortolket, indkomststøtte til landbruget.

2. Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (også kendt som sølje II), som udgør €95.5 milliarder fra 2021-27. Søljens finansierer bredere tiltag (herunder miljømæssige) og udbetaler støtte til jordbrugere, lodsejere og andre. other land managers and non-land managers in rural areas.

Medlemslandene som dækkes i denne bedømmelse er blevet tildelt følgende andel af den fælles landbrugspolitik budget for perioden 2021-27 (vist i millioner af euro):

Den næste omgang af CAP-reguleringer⁹ udlægger regler for, hvordan pengene kan bruges. Primært kræves det af medlemslandene, at der indsendes planer for det planlagte forbrug af søjle I og II midler inden januar 2022.

- **Reguleringerne inkluderer nogle miljømæssige krav og nye obligatoriske krav for modtagere**, inklusive beskyttelsen af kulstofrige jorde (tørvemoser og vådområder), sædskifte (i stedet for øget blandingskultur) men med tilladte afvigelser og en lille forøgelse i den mængde af dyrket land, som skal afsættes til naturen¹⁰.
- **Andre miljømæssige krav dækker over det samme som tidligere udgaver af CAP'en** – f.eks regler om minimalt jorddække, vedligeholdelse af permanente græsområder og pløjefri behandling af "miljømæssigt sensitive" permanente græsområder i beskyttede områder (Natura 2000-områder).
- **25 % af søjle I skal dedikeres til eco-schemes** (selvom der er afvigelser). Eco-schemes er frivillige ordninger, der skal fremelske metoder, som er gode for miljøet, klimaet eller dyrevelfærden. Kriterierne for eco-schemes, som etableret i CAP'en er dog enormt brede og kan inkludere metoder med minimalt gavnlige effekt for ovenstående.
- **35 % af søjle II er dedikeret til at opnå miljø- og klimamål** (begrænset til specifikke indgreb).

Relateret til småskala jordbrugere er nedenstående relevant:

- En obligatorisk monetær omfordeling på 10 %, selvom medlemslandene på nogle punkter kan udelade det. Der er også en valgfri ordning hvor småskala jordbrugere kan modtage en betaling på €1250. Dog kan medlemslandene selv sætte minimumsgrænsen for modtagerens størrelse og dermed kan (meget) små jordbrug udelukkes.
- Sociale betingelser der skal forbedre arbejdsforholdene i landbruget. Yderligere betingelser til CAP-modtagere er blevet introduceret, vedrørende overholdelse af EU's arbejdslovgivning senest i 2025.

Langt størstedelen af udbetalingerne i CAP'en (både under søjle I og II) er dog stadigvæk hektarstøtte. Det resulterer i at den største støtte, går til de største industrilandbrug og fører til massive klimaskader og miljøødelæggelser, koncentration af ejerskabet af land og uligheder i indkomster blandt landbrug.

Der er heller ikke nogen juridisk sammenhæng mellem CAP'en og Den europæiske grønne pagt, da Europa-kommissionen introducerede pagten efter

dens udspil til den nye CAP. Efterfølgende afviste kommissionen ulogisk nok, at revidere CAP-udspillet selv efter talrige protester fra videnskaben, civilsamfundet og småskala-landbrugene.

I stedet for udgav kommissionen en artikel vedrørende sammenfaldende i de to politikker og insisterede på at den ville udfylde tomrummene og modsigelserne¹¹. Dette skal i høj grad baseres på medlemslandenes CAP-strategier, hvor medlemslandene skal bedømme deres behov ud fra de forskellige mål i CAP'en, foreslå tiltag for at imødekomme disse behov og målsætte disse tiltag. Landene var også forpligtet til at inkludere et bilag i deres strategier, vedrørende deres bidrag til landbrugsrelaterede mål i den europæiske grønne pagt. På tidspunktet for denne publikations tilblivelse har kun et fåtal af medlemslandene udfyldt dette¹².

Artiklen laver også en sammenhæng mellem målene for landbruget i Den europæiske grønne pagt, analyseret i denne rapport, samt de relevante empiriske indikatorer vist i den følgende tabel¹³:

9 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ.L:2021:435:TOC>

10 the practice of cultivating more than one variety of crops belonging to the same or different species in a given area

11 https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/sustainability_and_natural_resources/documents/analysis-of-links-between-cap-and-green-deal_en.pdf

12 Except for organic where 19 Member States including a national value or target. See <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7022-2022-INIT/en/pdf>

13 N.B. the authors have updated the indicator numbers to reflect those in the final CAP strategic plan Regulation.

Mål i den grønne pagt ¹⁴	Indikatorer (som bestemt i annex I) eller kontekstuelle indikatorer (som beskrevet i sekundær lovgivning)	Output og resultatindikatorer (som beskrevet i bilag 1)
 <p>En reduktion af anvendelsen af, samt risikoen fra, brugen af kemiske pesticider med 50 % i 2030.</p> <p>> En reduktion på 50 % i anvendelsen af højrisiko-pesticider</p>	<p>> I.18 En bæredygtig og mindsket brug af pesticider: risici, anvendelse og effekten af pesticider¹⁵</p>	<p>> R.24 En bæredygtig og mindsket brug af pesticider: andelen af det anvendte landbrugsområde (ULA) under støtte og specifikke krav, som leder til en bæredygtig anvendelse af pesticider, som skal minimere risikoen og påvirkningen af pesticider såsom pesticidelækage</p>
 <p>En reduktion med 50 % af salget af antimikrobielle stoffer med 50 % i husdyrbruget og i havbruget i 2030</p>	<p>> I.28 En minimering af anvendelsen af antimikrobielle stoffer set i salget og brugen af antimikrobielle stoffer på madproducerende husdyr</p>	<p>> R.43 En minimering anvendelsen af antimikrobielle stoffer: andel af husdyrbrugsenheder (SK), der er berørt af støttede foranstaltninger til begrænsning af anvendelsen af antimikrobielle stoffer (forebyggelse/reduktion)</p>
 <p>> En reduktion af tab af næringsstoffer på 50 % i 2030</p>	<p>> I.15 Forbedring af vandkvaliteten: bruttonæringsstofbalance på landbrugsjord</p>	<p>> R.22 Bæredygtig forvaltning af næringsstoffer: andel af landbrugsarealet, hvor der er indgået forpligtelser vedrørende forbedret forvaltning af næringsstoffer</p>
 <p>25 % af EU's landbrugsland skal være økologisk i 2030</p>	<p>> C.33 Landbrugsareal med økologisk landbrug</p>	<p>> O.17 Antal hektar eller antal andre enheder, der modtager støtte til økologisk landbrug</p>
 <p>Øget areal til biodiversitet, herunder landbrugsareal under landskabselementer med stor biodiversitet</p>	<p>> I.21 Forbedret levering af økosystemydelser: andel af ULA dækket af landskabselementer</p>	<p>> R.34 Bevarelse af landskabstræk: andel af landbrugsarealer, hvor der er indgået forpligtelser til at forvalte landskabstræk, herunder hække og træer</p>

Det er vigtigt at notere sig, at de resultatorienterede indikatorer ikke direkte kan oversættes til de relaterede mål i den grønne pagt. CAP'ens indikatorer giver generelt et billede af hvor mange hektarer, der vil blive dækket af et givent tiltag. Når det for eksempel kommer til reduktionen af pesticider, vil CAP'ens indikatorer ikke vise hvor meget pesticidforbruget vil blive reduceret. Dette afhænger af kvaliteten af tiltagene – hvor strenge de er i forhold til reduktionerne – og hvor effektive de er i realiseringen af dette. Derfor betyder et højt mål i CAP'en ikke nødvendigvis en opfyldelse af målene i den grønne pagt. Det modsatte gør sig gældende for lave CAP-mål.

Dog kan det, hvis man ligger målene i CAP'en og de nationale planer sammen, give et praj om, i hvilken grad et medlemslands CAP-plan vil bidrage til at opnå målene i den grønne pagt. Denne bedømmelse kigger derfor både på indikatorerne i CAP'en og på kvaliteten af tiltagene.

¹⁴ Som angivet i kommissionens "fra jord til bord" strategi

¹⁵ Dette er kommissionens sprog. En bæredygtig brug af pesticider er et selvmodsigende udsagn per definition

EN REDUKTION AF ANVENDELSEN AF, SAMT RISIKOEN FRA, BRUGEN AF KEMISKE PESTICIDER MED 50 %

41.83%

Indikatoren R.24 vedrørende pesticidreduktion er på 41,83 % af det anvendte landbrugsland.

CAP-planen giver ikke nogen risikobaserede pesticidniveauer, rådgivning eller træning vedrørende bæredygtig beskyttelse af afgrøder. Der er små forbedringer sammenlignet med foranstaltninger om miljøforpligtelser i landbruget (FML) fra 2014-2020 i nogle af underkategorierne – det er dog "udlignet" af forværringer andre steder. Der er stadigvæk en mangel på fleksible og appelerende tiltag for at reducere pesticid anvendelsen. Tilgængeligheden og gennemsigtigheden af pesticide-data i Østrig er dårlig og adgangen til FML subsidier er ikke forbundet med et forbud mod anvendelse af glyphosat. Tværtimod er landbrugsmetoder hvor anvendelsen af glyphosater indgår subsidieret via FML.

■ Det nuværende finansieringsbud er langt fra nok til at nå målet om 50 % reduktion og til at vende den negative trend i anvendelsen af syntetiske pesticider.

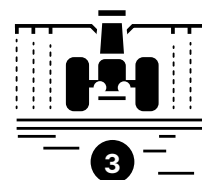

25 % ØKOLOGISK LANDBRUG

21.96%

Indikatoren R.29 vedrørende udviklingen (eksklusive alpine græsningsarealer) er på 21,96 % af det anvendte landbrugsareal.

I Østrig anvendes 26.4% af landbrugslandet til økologisk dyrkning (inklusive alpine græsningsarealer), hvilket betyder at målet 25 % økologisk landbrug allerede er nået. Derfor er målet i Østrigs strategi hævet til 30 % i 2027. Her det værd at notere sig, at skulle Østrig nå dette mål, vil det blot være en fortsættelse af udviklingen fra 2015-2020 - ikke en omstilling med øget hastighed. Den samlede finansiering for det økologiske landbrug sammenlignet med perioden 2014-20 ser ud til at blive forøget, men kun på baggrund af at det samlede økologiske landbrugsareal forøges og FML subsidierne mindskes faktisk en smule for de økologiske jordbrugere. CAP-planen giver stadig en 5 % bonus til økologiske jordbrug. Dog er den ikke attraktiv nok, da den er lavere end støtten, der gives gennem FML til græsarealer og dyrkbart land til det konventionelle landbrug, samtidig med at der, som bekendt, er højere krav til de økologiske jordbrugere. Ordningen er altså med til at øge risikoen for at det økologisk landbrug ikke udvikler sig passende i Østrig.

EN REDUKTION AF TABET NÆRINGSSTOFFER PÅ 50 % (SÆRLIGT AF DE OVERDREVNE MÆNGDER AF NITROGEN OG FOSFOR I MILJØET) OG EN NEDSÆTTELSE AF FORBRUGET AF GØDNING MED 20 %

49.56% > R.21

49.56% > R.22

Indikatoren R.21 om vandkvalitet sættes til 49.56 % af ULA og R.22 vedrørende bæredygtig anvendelse af gødning på 49.60 % af ULA.

Dog er der ingen signifikante tiltag med formål om at promovere en mere bæredygtig form for ekstensiv og landbaseret husdyrbrug i den østrigske CAP-plan. Faktisk vil den subsidiære investeringer i infrastruktur uden tilsvarende miljø- og klimakrav for at modtage støtten. Dette kan være med til at øge kapaciteten for husdyrhold og fortsat intensivere kød- og mejeriproduktionen – den største årsag til nitratforurening. Omfattende områdeindsatser for at beskytte grundvandet er heller ikke tilstedeværende i den østrigske CAP-plan og yderligere tiltag er nødvendige for at reducere brugen af kunstgødning og fremme en passende form for husdyrbrug.

■ Der er også brug for en øget kompostering af husdyrgødning og afgrøder der kan binde humus og kvælstof.

REETABLERE 10 % AF
LANDBRUGSOMRÅDET SOM
LANDSKABER MED HØJ DIVERSITET

7.82%

Indikatoren R.34 vedrørende landskaber ligger på 7.82 % of ULA.

Østrig vil kun etablere 7 % biodiversitetsområdet inden for det mest biodiversitetseffektive horizontale FML modul "UBB"¹⁶, som vil dække 60 % af ULA. Vedrørende pladsen til naturen er dette tal muligvis fyldestgørende - særligt for økologiske jordbrugere. Med hensyn til at fremme biodiversiteten og naturområder er incitamenterne helt klart bedre end i 2015. Definitionen af miljømæssigt sensitive græsområder er også god, selvom der kun tillades tre hektarer per landbrug.

Ikke desto mindre indeholder Østrigs CAP-plan ikke noget eco-scheme med fordele for biodiversiteten. Selvom både FML-tiltag og GLM-krav kombineret vil bidrage til det overordnede mål om 10 % plads til naturen, er det tvivlsomt hvorvidt det er nok til at nå målet i 2030.

■ De planlagte 150 mio. € årligt vil formentlig ikke stoppe tabet af biodiversitet og vende udviklingen. Det forventede område dækket af finansierede landskabselementer, vil formentlig ikke være nok til at nå målet i den grønne pagt.

EN REDUKTION I SALGET AF
ANTIMIKROBIELLE STOFFER TIL
LAND- OG HAVBRUG MED 50 %

Der er ikke nogen målsat indikator R.43 for at minimere brugen af antimikrobielle stoffer.

RETFÆRDIGE ARBEJDSVILKÅR FOR
LANDBRUGSARBEJDERE (F.EKS.
SOCIALE BETINGELSER)

Der er ingen tiltag for at skabe ordentlige arbejdsforhold i den østrigske CAP-plan.

FORBEDRING AF DEN ØKONOMISKE
SITUATION FOR, ISÆR SMÅSKALA-
JORDBRUGERE OG PRODUCENTER I
MARGINALISEREDE OMRÅDER

106.96%

Resultatindikator R.6 om omfordeling til mindre bedrifter er på 106,96 %.

Der vil blive indført et obligatorisk loft over direkte betalinger på €100.000 men dette er for højt for Østrig, hvilket gør loftet temmelig ineffektivt. Desuden vil 10 % af de samlede direkte betalinger via en omfordelende indkomststøtte blive taget fra alle bedrifter og omfordelt til de første hektarer. Der er også en "basal indkomststøtte til bæredygtighed" (reduceret i forhold til den seneste fælles landbrugspolitik) og nogle betalinger til områder med naturbetingede begrænsninger som en del af søjle II.

■ Disse medfinansierede betalinger er afgørende for jordbrugere i bjergområder, men de er for lave. Vigtige små og mellemstore bedrifter kan kun sikres gennem omfordeling og mere retfærdighed i den fælles landbrugspolitik samt markedsregulering og mere retfærdige priser. De foranstaltninger der foreslås i CAP-planen, er dog ikke tilstrækkelige. Alt i alt vil de omfordelende virkninger være svage, og der mangler retfærdighed i planerne.

Den forholdsvis lave præmie for økologisk landbrug, der er planlagt i den østrigske plan, er langt fra attraktiv nok.

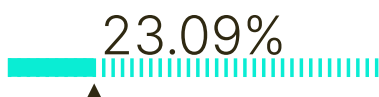
¹⁶ "Umweltgerechte und biodiversitätsfördernde Bewirtschaftung", basic FML module in Østrig

TJEKKIET

EN REDUKTION AF ANVENDELSEN AF, SAMT RISIKOEN FRA, BRUGEN AF KEMISKE PESTICIDER MED 50 %

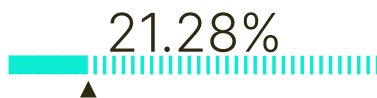
Målet for resultatindikator R.24 om reduktion af pesticider er på 23,09 % af ULA.

Tiltaget vedrørende økologisk landbrug har det største potentiale til at reducere pesticiderne. Det hævdes også at kravene om konditionalitet bidrager, men det vigtigste krav, som ville bidrage til at reducere pesticiderne (dvs. sædskifte), er ikke krævende (der er mulighed for at dyrke den samme afgrøde to gange eller oftere, hvis der dyrkes efterafgrøder imellem). De fleste af de foranstaltninger, der foreslås i CAP-planen, er uændrede i forhold til den tidligere fælles landbrugspolitik, eller bidrager ikke væsentligt til den samlede reduktion af pesticider. Selv om pesticidforbruget generelt har været faldende i Tjekkiet de seneste år, er der fundet pesticidrester i de fleste vandområder - ofte over grænseværdien.

■ De foreslåede foranstaltninger kan bidrage til yderligere at mindske anvendelsen af pesticider, men de vil ikke bidrage væsentligt til at forbedre den utilfredsstillende situation.

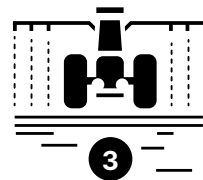

25 % ØKOLOGISK LANDBRUG

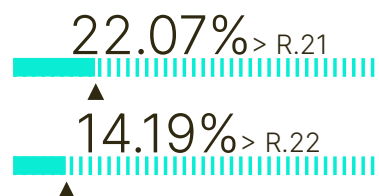

Målet for resultatindikator R.29 om udvikling af økologisk landbrug er på 21,28 % af ULA.

I øjeblikket dyrkes 15 % af ULA økologisk, hovedsageligt på permanente græsarealer. Den finansielle støtte per hektar til økologisk landbrug vil være 20-40 % højere end under den seneste CAP. Rådgivningstjenester, der støttes under CAP-planen, om hvordan man kan gå fra konventionelt landbrug til økologisk landbrug, vil også få stor betydning - især for bedrifter på agerjord. På grund af den nuværende mangel på rådgivere er det imidlertid ikke klart, hvilke rådgivningsydelser der vil være til rådighed og af hvilken kvalitet, de vil være.

EN REDUKTION AF TABET NÆRINGSSTOFFER PÅ 50 % (SÆRLIGT AF DE OVERDREVNNE MÆNGDER AF NITROGEN OG FOSFOR I MILJØET) OG EN NEDSÆTTELSE AF FORBRUGET AF GØDNING MED 20 %

Målet for resultatindikator R.21 om vandkvalitet er på 22,07 % af ULA, og målet for resultatindikator R.22 om bæredygtig forvaltning af næringsstoffer er på 14,19 % af ULA.

De vigtigste bidrag til de interventioner, der beskrives i CAP-planen, er en FML om græsning af agerjord og tiltagene vedrørende økologisk landbrug. Der er også en FML om ekstensiv udnyttelse af permanente græsarealer og en økosystemordning vedrørende præcisionslandbrug. En forøgelse af de ikke-produktive arealer, vil også føre til et fald i gødningsforbruget. Nogle af disse tiltag kan potentielt bidrage til en delvis nedbringelse af gødningsforbruget, mens andre kun vil opretholde status quo.

■ Selv om den fælles landbrugspolitik sandsynligvis vil yde et bidrag til opfyldelsen af målene, forekommer det usandsynligt, at der kan opnås en samlet reduktion i nærheden af enten 50 % eller 20 % af målene i Den europæiske grønne pagt.

Selv om pesticidforbruget generelt har været faldende i Tjekkiet i de seneste år, findes der stadig pesticidrester i de fleste vandområder.

REETABLERE 10 % AF
LANDBRUGSOMRÅDET SOM
LANDSKABER MED HØJ DIVERSITET

6.37%

Målet for resultatindikator R.34 om landskabselementer er på 6,37 % af ULA.

Betingelserne (GLM 8) kræver kun 3 % af de virkeligt uproduktive arealer. Der er også tiltag under søjle II, men bortset fra skovlandbrugs-interventioner er der ingen incitamentter til at skabe stabile landskabselementer. Støtten til biobælter og anden støtte til biodiversitet på agerjord er positiv, men den er kun rettet mod 1 % af landbrugsarealet.

■ Selv om der er tale om positive ændringer i forhold til den seneste CAP, vil landdistriktsprogrammet ikke være i stand til i væsentlig grad at nærme sig målet om, at 10 % af landbrugsarealet skal være dækket af landskaber med stor biodiversitet inden 2030.

EN REDUKTION I SALGET AF
ANTIMIKROBIELLE STOFFER TIL
LAND- OG HAVBRUG MED 50 %

24.37%

Målet for resultatindikator R.43 om begrænsning af brugen af antimikrobielle stoffer er fastsat til 24,37 % af dyrenhederne.

Tjekkiet har reduceret brugen af antimikrobielle stoffer betydeligt i de seneste år. En direkte intervention i CAP-planen er rettet mod svins immunitet gennem vaccination. Dette bør sandsynligvis bidrage til, at mindske brugen af antimikrobielle stoffer.

RETFÆRDIGE ARBEJDSVILKÅR FOR
LANDBRUGSARBEJDERE (F.EKS.
SOCIALE BETINGELSER)

CAP-planen nævner kun, at Tjekkiet vil gennemføre sociale betingelser fra 2025. Der er ingen andre detaljer i CAP-planen..

FORBEDRING AF DEN ØKONOMISKE
SITUATION FOR, ISÆR SMÅSKALA-
JORDBRUGERE OG PRODUCENTER I
MARGINALISEREDE OMRÅDER

125.59%

Målet for resultatindikator R.6 om omfordeling til mindre bedrifter er 125,59 %.

Den høje omfordeling og kollektive betaling til små landbrug i landdistriktsprogrammet, bør komme relativt små jordbrugere i Tjekkiet (hvor den gennemsnitlige bedriftsstørrelse er 130 ha) meget mere til gode end under den seneste CAP.

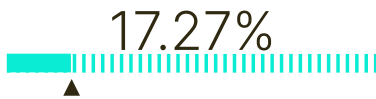
■ Selv om virkningen på store bedrifter ikke er tydelig, vil landdistriktsprogrammet bidrage væsentligt til at nå dette mål.

DENMARK

EN REDUKTION AF ANVENDELSEN AF, SAMT RISIKOEN FRA, BRUGEN AF KEMISKE PESTICIDER MED 50 %

Målet for resultatindikator R.24 om reduktion af pesticider er på 17,27 % af ULA.

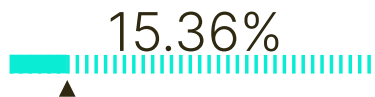
CAP-planen anvender indirekte tiltag, såsom støtte til økologisk landbrug, uddannelse og rådgivning om bæredygtige teknikker til bekæmpelse af skadedyr og sygdomme. Den fremmer også præcisions- og præcisionsteknologier for at nå de overordnede reduktionsmål. Der anvendes også nogle betingelser, men kravet om sædskifte (GLM 7) kan opfyldes ved at opfylde et krav om afgrødediversificering for sædskiftesarealer på bedriftsniveau¹⁷.

■ Overordnet set indeholder CAP-planen ikke konkrete mål for et fundamentalt skifte til mindre og økologiske landbrug, som i væsentlig grad ville bidrage til at reducere pesticidforbruget. Desuden er fokuset på præcisionssprøjtning og andre teknologier, med til at opretholde et industrielt og input-intensivt landbrug i stedet for at støtte en overgang til madsuverenitet. Der er ikke foreslået nogen konkrete mål eller beregninger for, hvad den samlede reduktion af pesticider vil være som resultat af foranstaltningerne i CAP-planen. Det er derfor meget sandsynligt, at CAP-planen ikke kommer til at opfylde dette mål.

¹⁷ For at opfylde denne GLM kan medlemsstaten beslutte kun at anvende afgrødediversificering i stedet for vekseldrift. Sædskifte er dog mere effektivt til at reducere afhængigheden af pesticider.

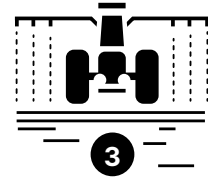
25 % ØKOLOGISK LANDBRUG

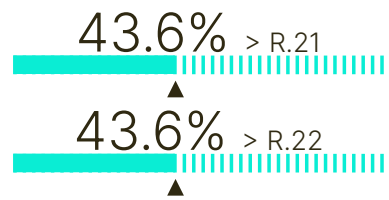
Resultatindikator R.29 om udvikling af økologisk landbrug ligger på 15,36 % af ULA.

Økologiplanen for økologisk landbrug sigter mod en fordobling af det økologiske landbrugsareal i Danmark, men forankrer ikke dette i et specifikt mål. Da arealet med økologisk landbrug i øjeblikket er på 10,9 % (ifølge IFOAM Organics), vil foranstaltningen føre til et samlet areal på op til 22 %, hvilket fortsat er lavere end EU-målet på 25 %.

■ Da Danmark er et af de mest intensivt dyrkede lande i verden, er målet om en fordobling af det økologiske areal ikke ambitiøst nok til at nå EU-målet på 25 % i "Fra jord til bord"-strategien.

EN REDUKTION AF TABEL NÆRINGSSTOFFER PÅ 50 % (SÆRLIGT AF DE OVERDREVNE MÆNGDER AF NITROGEN OG FOSFOR I MILJØET) OG EN NEDSÆTTELSE AF FORBRUGET AF GØDNING MED 20 %

Resultatindikator R.21 om vandkvalitet ligger på 43,6 % af den årlige miljøregnskabskvote, og resultatindikator R.22 om bæredygtig forvaltning af næringsstoffer ligger også på 43,6 % af den årlige miljøregnskabskvote.

I CAP-planen foreslås foranstaltninger og betingelser for diversificering af afgrøder og jordbearbejdning, vedligeholdelse af græs- og vådområder samt vand- og klimarelaterede ordninger, der vil have en positiv indvirkning på jordbundens sundhed og tab af næringsstoffer. Disse foranstaltninger bør reducere tilførslen af kvælstof og fosfor, bidrage til den gradvise udtømmning af jordnæringsstoffer og til en reduktion af kvælstofudvaskningen.

■ Der foreslås imidlertid ingen foranstaltninger til at reducere overskuddet af næringsstoffer fra husdyrproduktionen, selv om det kødtunge landbrug i Danmark er en kilde til stor kvælstofforurening. Der er heller ingen konkrete mål eller specifikke foranstaltninger til reduktion af gødningsforbruget. Alle foranstaltninger i CAP-planen synes at være indirekte og primært relateret til en forøgelse af arealet med økologisk landbrug eller til teknologiudvikling. Det er derfor vanskeligt at forstå, hvilke reduktioner disse foranstaltninger vil føre til. Det er derfor usandsynligt, at foranstaltningerne i CAP-planen vil være tilstrækkelige, til at opfylde målene i den grønne pagt.

REETABLERE 10 % AF
LANDBRUGSOMRÅDET SOM
LANDSKABER MED HØJ DIVERSITET

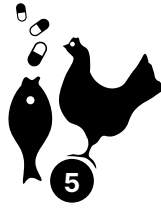
1.9%

Målet for resultatindikator R.34
vedrørende landskabselementet
er 1,9 % af ULA.

Der ydes støtte til jordbrugere,
som ønsker at have små uopdyr-
kede arealer (f.eks. via et eco-
scheme for biodiversitet og bære-
dygtighed). Danmark kræver også
at alle jordbrugere, der dyrker mar-
kafgrøder, skal dedikere mindst 4
% af arealet til natur (GLM 8).

■ Selv om det er positivt, at ind-
drage flere "lommer" af natur i
landbrugslandskabet, er der be-
hov for bindende og obligatoriske
foranstaltninger for at nå målene i
strategien "Fra jord til bord" og for
at genoprette den danske biodi-
versitet. De frivillige foranstaltning-
er, der foreslås i CAP-planen, er
ikke tilstrækkelige.

EN REDUKTION I SALGET AF
ANTIMIKROBIELLE STOFFER TIL
LAND- OG HAVBRUG MED 50 %

Der er ikke fastsat noget mål for
resultatindikator R.43, vedrørende
begrænsning af brugen af antimik-
robielle stoffer i CAP-plan, selv
om Danmark har nationale foran-
staltninger på dette område (8 %
reduktion af antibiotikaanvendel-
sen hos svin inden udgangen af
2022, med en hastighed på 2 % om
året fra 2019 til 2022).

Danmark er i den øverste halvdel
af de EU-lande, der, ifølge Det
Europæiske Lægemeddelagen-
tur, har det største salg af læge-
midler. Dermed lever den danske
CAP-plan ikke op til "Fra jord til
bord"-målet på 50 %.

■ Desuden indeholder CAP-pla-
nen ingen mål for reduktion af
husdyrproduktionen, hvilket ville
være den mest effektive måde, at
reducere brugen af antimikrobielle
stoffer på. Dette viser den mang-
lende vilje til at omlægge den dan-
ske landbrugssektor.

RETFÆRDIGE ARBEJDSVILKÅR FOR
LANDBRUGSARBEJDERE (F.EKS.
SOCIALE BETINGELSER)

Der er ingen specifik omtale af ri-
melige arbejdsvilkår i CAP-planen.

FORBEDRING AF DEN ØKONOMISKE
SITUATION FOR, ISÆR SMÅSKALA-
JORDBRUGERE OG PRODUCENTER I
MARGINALISEREDE OMRÅDER

104.76%

Målet for resultatindikator R.6
vedrørende omfordeling til mindre
bedrifter er på 104,76 %.

Danmark ønsker at "fravige"
forpligtelsen til at omfordele 10
% af de direkte betalinger til små
landbrugere, med den begrundelse
at dette krav allerede er opfyldt
ved andre interventioner.

■ Ovenstående begrundelse
synes imidlertid ikke at være
tilstrækkeligt dokumenteret.

> Analysen viser at en "overvægt"
af de bedrifter, der er mindre end
det danske gennemsnit (68,8
hektar), vil søge om støtte under et
eco-scheme og de slagtepræmier,
som er knyttet til betalingen. Disse
foranstaltninger forventes at give
6 % mere støtte til små bedrifter
end til store bedrifter, men
beregningerne er ikke begrundet
med dokumentation.

> Ophøret af de direkte betalings-
rettigheder i januar 2023 vil, ifølge
planen, først og fremmest være til
skade for okse- og stivelseskar-
toffelproducenter og medføre en
overførsel af penge fra store til
små bedrifter, men dette hverken
forklares eller dokumenteres.

Der er ingen mål for
reduktion af den industrielle
husdyrproduktion på
trods af de enorme
miljøomkostninger ved
det kødtunge landbrug i
Danmark.

MALTA

EN REDUKTION AF ANVENDELSEN AF, SAMT RISIKOEN FRA, BRUGEN AF KEMISKE PESTICIDER MED 50 %

2.98%

Resultatindikatoren R.24 for reduktion af pesticider ligger på 2,98 % af ULA.

Ud over de nationale foranstaltninger, foreslås der i CAP-planen et eco-scheme, som omfatter en reduceret brug af pesticider. Dette forstærkes yderligere af betingelseskravet (GLM 4) med etablering af bufferzoner langs vandløb for at beskytte grundvandet mod forurening, anvendelse af mekanisk ukrudtsbekæmpelse i frugtplantager og vinmarker, i stedet for kemisk bekæmpelse, udpegning af beskyttede områder og udarbejdelse af forvaltningsplaner for Natura 2000-områder samt gennemførelse af restriktioner for anvendelse af pesticider og ikke-organisk gødning på de parceller, der er omfattet af forpligtelsen i en bestemt periode. CAP-planen giver også investeringsstøtte til pesticidstyr (præcisionsteknologier), modernisering og omstrukturering af bedrifter med forbedret effektivitet af pesticider.

■ De planlagte foranstaltninger kan måske nå målet om at reducere brugen af kemiske pesticider en smule, men det er meget sandsynligt, at man er meget langt fra målet på 50 % i strategien "Fra jord til bord".

25 % ØKOLOGISK LANDBRUG

0.77%

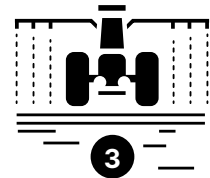

Resultatindikator R.29 om udvikling af økologisk landbrug ligger på 0,77 % af ULA.

Maltas erklærede mål i CAP-planen for landbrugsarealer med økologisk landbrug i 2030 er imidlertid 5 %.

CAP-planen yder en vis støtte til vedligeholdelse og omstilling af økologisk landbrug. Der foreslås også uddannelse, herunder startkurser, der er specielt udviklet til nyttilkomne og unge jordbrugere. Sådanne kurser vil blive udviklet i løbet af planens gennemførelse på grundlag af nye lokalpolitiske behov.

■ Alt i alt opfylder Maltas målsætning, og den planlagte praksis, ikke målsætningen om 25 %.

EN REDUKTION AF TABET NÆRINGSSTOFFER PÅ 50 % (SÆRLIGT AF DE OVERDREVNE MÆNGDER AF NITROGEN OG FOSFOR I MILJØET) OG EN NEDSÆTTELSE AF FORBRUGET AF GØDNING MED 20 %

2.5% > reduktion af gødningsforbruget

Der er ikke fastsat noget mål for resultatindikator R.22 om bæredygtig forvaltning af næringsstoffer. Maltas vejledende mål for reduktion af brugen af gødning inden 2030 er på 2,5 %, hvilket er under målet på 20 %.

CAP-planen indeholder et eco-scheme for kvælstoffikserende afgrøder, såsom jorddække- og efterafgrøder, der præsenteres, som værende i stand til at reducere behovet for pesticider og kunstgødning. Den vil blive suppleret med økologiske betalinger, GLM-krav til randzoner, mekanisk ukrudtsbekæmpelse og andre restriktioner, herunder i beskyttede områder. Der er også investeringsstøtte, især inden for præcisions-teknologi.

■ Maltas CAP-plan indeholder dog ingen foranstaltninger vedrørende brugen af fosfor, og der er ingen forbindelse mellem kvælstoflækage og grundvandsforurening. Dette er dog et stort problem på øen Malta med hensyn til påvirkningen af de lokale grundvandskilder.

EN REDUKTION I SALGET AF
ANTIMIKROBIELLE STOFFER TIL
LAND- OG HAVBRUG MED 50 %

15%

Der er ikke fastsat noget mål for den specifikke resultatindikator R.43 vedrørende begrænsningen af antimikrobielle stoffer. Maltas vejledende mål for reduktion af salget af antimikrobielle stoffer til opdrættede dyr inden 2030 er dog 15 %.

Maltas vejledende mål for at reducere salget af antimikrobielle stoffer til opdrættede dyr inden 2030 er på 15 %. Ifølge CAP-planen vil dette mål blive nået ved at begrænse brugen af antimikrobielle stoffer til kun at være i situationer, hvor det er nødvendigt. Det er dog ikke angivet, under hvilke omstændigheder dette kan være "nødvendigt". Malta forventes at opfylde dette mål gennem foranstaltninger under EGFL og ELFUL, men igen er der intet specificeret i selve CAP-planen.

■ Der er planlagt nationale foranstaltninger, men det er usandsynligt, at CAP-planen vil bidrage til at nå dette EGD-mål.

RETFÆRDIGE ARBEJDSVILKÅR FOR
LANDBRUGSARBEJDERE (F.EKS.
SOCIALE BETINGELSER)

Der blev udformet en intervention på grundlag af den nuværende ordning for direkte betalinger til landbrugere med mindst 0,3 hektar støtteberettigede landbrugsarealer, hvilket automatisk udelukker mindre bedrifter, som udgør en stor del af bedrifterne i Malta. Mange jordbrugere vil derfor ikke kunne ansøge om støtte fra CAP'en, hvilket hindrer indkomststøtte og rimelige arbejdsvilkår.

FORBEDRING AF DEN ØKONOMISKE
SITUATION FOR, ISÆR SMÅSKALA-
JORDBRUGERE OG PRODUCENTER I
MARGINALISEREDE OMRÅDER

Der er ikke fastsat noget mål for resultatindikator R.6 om omfordeling til mindre bedrifter.

Indkomststøtten til bæredygtighed for små jordbrugere vil gælde for hele det maltesiske område.

■ Der er imidlertid to spørgsmål, der ikke behandles i CAP-planen. 1) forbedring af risikostyringen i det maltesiske landbrug og forbedring af jordbrugernes finansielle modstandsdygtighed og 2) reform af lovgivningen om jordbesiddelse og udvikling af institutioner og incitamenter for at lette adgangen for nytilkomne jordbrugere.

REETABLERE 10 % AF
LANDBRUGSOMRÅDET SOM
LANDSKABER MED HØJ DIVERSITET

41.83%

Målet for indikator R.34 vedrørende landskabselementet er fastsat til 0,889 % af ULA.

Maltas vejledende mål for landskabselementer med stor mangfoldighed er imidlertid 9,5 % og er baseret på arealet af braklagt jord.

■ Dette EGD-mål er det eneste, som Malta er på rette vej til at opfylde.

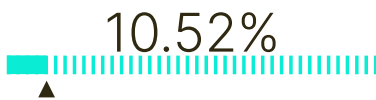
Mange landbrugere i Malta kan ikke søge om støtte fra den fælles landbrugspolitik, hvilket hindrer indkomststøtte og rimelige arbejdsvilkår.

POLAND

EN REDUKTION AF ANVENDELSEN AF, SAMT RISIKOEN FRA, BRUGEN AF KEMISKE PESTICIDER MED 50 %

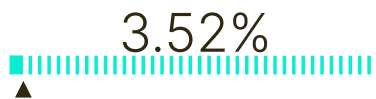
Resultatindikatoren R.24 for reduktion af pesticider ligger på 10,52 % af ULA.

I den polske CAP-plan foreslås to eco-schemes vedrørende integreret produktion og biologisk skadedyrsbekæmpelse for at sikre dette mål nås. Hverken støtteniveauet eller det planlagte antal hektarer i disse ordninger vil imidlertid medføre en hurtig udvikling af nogen af produktionsmetoderne. Desuden er kriterierne for integreret produktion ikke præcise og adskiller sig faktisk kun en smule fra konventionel anvendelse af pesticider.

■ Der er næppe tvivl om, at dette mål ikke vil blive nået.

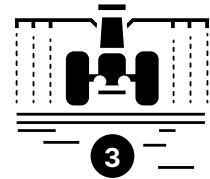
25 % ØKOLOGISK LANDBRUG

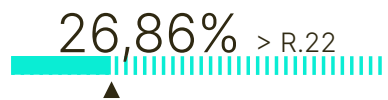
Resultatindikator R29 om udvikling af økologisk landbrug er på 3,52 % af ULA.

I CAP-planen foreslås et eco-scheme vedrørende økologisk landbrug for at nå dette mål. Der vil blive givet yderligere støtte til dette eco-scheme via andre interventioner, og støttemodtagerne kan drage fordel af investeringer i landbrug, der forbedrer konkurrenceevnen, samt investeringer der bidrager til miljø- og klimabeskyttelse. Den foreslåede resultatindikator er praktisk talt ikke forskellig fra det nuværende niveau på ca. 3,4 % ULAA i 2020. Polen ligger i øjeblikket femtesidst på ranglisten over udviklingen af økologisk landbrug i EU.

■ Dette placerer Polen i en meget ugunstig position i forhold målet i Den europæiske grønne pagt om at øge det økologiske areal i EU til 25 % inden 2030.

EN REDUKTION AF TABET NÆRINGSSTOFFER PÅ 50 % (SÆRLIGT AF DE OVERDREVNNE MÆNGDER AF NITROGEN OG FOSFOR I MILJØET) OG EN NEDSÆTTELSE AF FORBRUGET AF GØDNING MED 20 %

Der er ikke fastsat noget mål for resultatindikator R.21 om vandkvalitet i ULA. Resultatindikator R.22 om bæredygtig forvaltning af næringsstoffer er fastsat til 26,86 % af ULA.

Den polske CAP-plan indeholder fem eco-schemes vedrørende vinterafgrøder og mellemkulturer, ekstensiv anvendelse af permanente græsarealer med husdyr, blanding af husdyrgødning på agerjord inden for 12 timer efter udbringning, udbringning af flydende husdyrgødning på anden måde end ved spredning over jord, det vil sige, som udlægning ved slange. Der er også planlagt rådgivningstjenester til støtte for disse eco-schemes. Der vil blive ydet yderligere støtte i form af interventioner til udvikling af landdistrikterne med henblik på udvikling af præcisionslandbrug.

■ Hele indsatsen for at begrænse udvaskningen af næringsstoffer fra markerne er fastsat til 2.110.000 ha, hvilket kan betragtes som en rimelig mængde. Hvis det følges op af uddannelse og støtte til jordbrugerne, kan målet på 50 % nås, men der vil være behov for flere foranstaltninger, hvis reduktionen af gødningsforbruget skal nå de 20 %.

REETABLERE 10 % AF
LANDBRUGSOMRÅDET SOM
LANDSKABER MED HØJ DIVERSITET

2.13%

**Målet for resultatindikator R.34
vedrørende landskabselementet
er fastsat til 2,13 % af ULA.**

CAP-planen yder støtte inden for rammerne af et eco-scheme til dem, der anvender mindst 10 % af deres ULA til ikke-produktive arealer, og betalinger for vedligeholdelse af skovrejsning i mellemliggende områder, skovlandbrugssystemer og arealer med bestøvervenlige planter. Under søjle II foreslås der i CAP-planen interventioner, der fremmer etablering og vedligeholdelse af landskabselementer, oprettelse af økologiske korridorer og beskyttelse af skovens biodiversitet samt interventioner, der begrænser intensiv landbrugspraksis (f.eks. beskyttelse af værdifulde levesteder og truede arter i og uden for Natura 2000-områder og begrænsning/forbud mod brug af gødning og pesticider).

■ På trods af de supplerende eco-schemes og foranstaltninger under søjle II betyder det lave mål, at målsætningen på 10 % stadig ikke vil blive opfyldt.

EN REDUKTION I SALGET AF
ANTIMIKROBIELLE STOFFER TIL
LAND- OG HAVBRUG MED 50 %

**Der er ikke fastsat noget mål for
resultatindikator R.43 om be-
grænsning af brugen af antimi-
krobielle stoffer.**

I CAP-planen foreslås et eco-scheme om dyrevelfærd, der sigter efter at imødekomme dyrenes behov i forbindelse med opdræt og avl. Teoretisk set har dette en indvirkning på behovet for antibiotika, men en forøgelse af bygningernes størrelse med mindst 20 %, for søers vedkommende, vil ikke dramatisk forbedre deres levevilkår og vil ikke reducere forekomsten af sygdomme. Behovet for antibiotika vil derfor sandsynligvis forblive uændret. Der anbefales lignende minimumsløsninger for kvæg og fjerkræ. Det er obligatorisk at jordbrugerne skal uddannes i metoder til at reducere antibiotikaforbruget.

■ Det er usandsynligt, at disse foranstaltninger vil få indflydelse på opfyldelsen af dette mål fra Den europæiske grønne pagt.

RETFÆRDIGE ARBEJDSVILKÅR FOR
LANDBRUGSARBEJDERE (F.EKS.
SOCIALE BETINGELSER)

Arbejdsrettighederne for personer, der er ansat på en landbrugsbedrift, er reguleret af den polske arbejdslov. Udbetaling af direkte betalinger er ikke betinget af, at arbejdsrettighederne overholdes.

FORBEDRING AF DEN ØKONOMISKE
SITUATION FOR, ISÆR SMÅSKALA-
JORDBRUGERE OG PRODUCENTER I
MARGINALISEREDE OMRÅDER

100.73%

**Målet for resultatindikator R.6 om
omfordeling til mindre bedrifter er
på 100,73 %.**

CAP-planen yder støtte til udvikling af små landbrug under søjle II. I Polen er der op til 400.000 bedrifter på over 100 hektarer og de vil ikke være berettiget til denne foranstaltning. Der er stadig 1 mio. potentielle ansøgere, og foranstaltningen er beregnet til ca. 16 000 bedrifter.

■ Problemet med de små familiebedrifter der forsvinder, vil ikke blive løst med denne foranstaltning.

Increasing the size of buildings by at least 20% in the case of sows will not reduce the incidence of disease.

SPANIEN

EN REDUKTION AF ANVENDELSEN AF, SAMT RISIKOEN FRA, BRUGEN AF KEMISKE PESTICIDER MED 50 %

1.25%

Målet for resultatindikator R.24 om reduktion af pesticider er på 1,25 % af ULA.

Med henblik på at opnå dette indeholder Spaniens CAP-plan en FML for landbrugsjorde med hensyn til alternativer til kemisk bekæmpelse, hvis nærmere detaljer skal fastlægges. Det kan for eksempel omfatte installation af diffusorer alt efter afgrøde, areal og udsætning af rovdyr, parasitoider eller bestøvere.

■ Målet og foranstaltningerne er dog langt fra ambitiøse nok til at bidrage til målet i den europæiske grønne pagt.

25 % ØKOLOGISK LANDBRUG

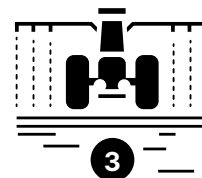
5.07%

Målet for resultatindikator R.29 om udvikling af økologisk landbrug er på 5,07 % af ULA.

CAP-planen omfatter interventioner under søjle II, for at støtte omstilling og opretholdelse af økologiske landbrug.

■ Ifølge CAP-planen forventer Spanien at nå op på 20 % af ULA med økologisk landbrug i 2030 og vil derfor ikke nå EDG-målet på 25 %.

EN REDUKTION AF TABET NÆRINGSSTOFFER PÅ 50 % (SÆRLIGT AF DE OVERDREVNE MÆNGDER AF NITROGEN OG FOSFOR I MILJØET) OG EN NEDSÆTTELSE AF FORBRUGET AF GØDNING MED 20 %

0.34% > R.22

Der er ikke fastsat noget mål for resultatindikator R.21 om vandkvalitet. Målet for resultatindikator R.22 om bæredygtig forvaltning af næringsstoffer er fastsat til 0,34 % af ULA.

CAP-planen giver støtte fra søjle II (FML) til bæredygtig forvaltning af afgrøder og græsningsarealer. Et eco-scheme kræver også bæredygtig forvaltning af input til kunstvandede arealer.

■ Det er dog tvivlsomt om udformningen af interventionerne, der skal opfylde behovene for en god vandtilstand og reduktion af vandforurening fra landbruget, er hensigtsmæssig.

Udformning af interventioner, der skal opfylde behovene for god vandtilstand og reduktion af landbrugets vandforurening er tvivlsom.

REETABLERE 10 % AF
LANDBRUGSOMRÅDET SOM
LANDSKABER MED HØJ DIVERSITET

1.54%

Målet for resultatindikator R.34
vedrørende landskabselementet
er fastsat til 1,54 % af ULA.

Betingelserne om en minimumsandel af landbrugsarealerne til ikke-produktive arealer og elementer (GLM 8) kan bruges til at nå dette mål. Spanien vælger imidlertid at anvende en minimumsprocent for denne GLM på 4 % ikke-produktivt areal (eller 7 %, hvis der dyrkes kvælstoffikserende afgrøder eller efterafgrøder, hvoraf 3 % skal være ikke-produktive).

■ På denne måde vil Spaniens CAP-plan sandsynligvis langt fra nå det mål på 10 %, der skal gælde for alle bedriftstyper.

EN REDUKTION I SALGET AF
ANTIMIKROBIELLE STOFFER TIL
LAND- OG HAVBRUG MED 50 %

Der er ikke fastsat noget mål for
resultatindikator R.43 om be-
grænsning af anvendelsen af an-
timikrobielle stoffer.

RETFÆRDIGE ARBEJDSVILKÅR FOR
LANDBRUGSARBEJDERE (F.EKS.
SOCIALE BETINGELSER)

CAP-planen vil definere støtten og eventuelle sanktioner i 2022 med henblik på gennemførelse fra 2024. Den vil være baseret på et koordineringssystem, der er udviklet mellem landbrugsministeriet og beskæftigelsesministeriet, med henblik på at indsamle oplysninger om arbejdsrelaterede overtrædelser hos støttemodtagere under den fælles landbrugspolitik. I strategiplanen nævnes også specifik uddannelse på området for jordbrugere, men den uddybes ikke yderligere.

FORBEDRING AF DEN ØKONOMISKE
SITUATION FOR, ISÆR SMÅSKALA-
JORDBRUGERE OG PRODUCENTER I
MARGINALISEREDE OMRÅDER

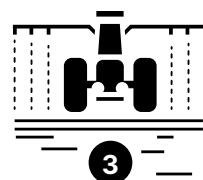
150%

Målet for resultatindikator R.6 om
omfordeling til mindre bedrifter er
på 150 %.

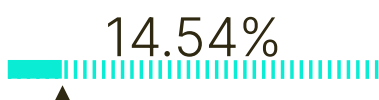
Støtten til områder med naturbetingede eller andre specifikke begrænsninger kan også, i et vist omfang, være en hjælp til at nå dette mål.

SVERIGE

EN REDUKTION AF ANVENDELSEN AF, SAMT RISIKOEN FRA, BRUGEN AF KEMISKE PESTICIDER MED 50 %

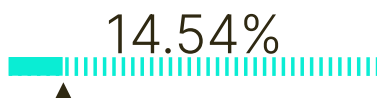
Resultatindikator R.24 om reduktion af pesticider er på 14,54 % af ULA i 2028, men målet for den samlede periode er ikke tilgængeligt.

CAP-planen omfatter tre typer arealbaseret støtte til udvikling af økologisk produktion samt forvaltning af græs- og høenge. Den omfatter støtte til udvikling af færdigheder inden for integreret skadedyrsbekæmpelse (IPM), biologisk bekæmpelse og forebyggende og mekaniske bekæmpelsesforanstaltninger. Foranstaltningerne vil højst sandsynligt have en virkning, men langt fra nok til at reducere den generelle anvendelse af pesticider og risikoen for pesticider med 50 %. Praktiske foranstaltninger, såsom for eksempel "beskyttelseszoner" langs vandområder, bidrager til at mindske risikoen fra kemiske pesticider, men reducerer ikke brugen af dem. Det er også tvivlsomt, om disse foranstaltninger vil være tilstrækkelige til at hjælpe landbrugerne med at skifte til mere bæredygtige landbrugsmetoder.

■ Så længe konventionelt landbrug er det fremherskende system i svensk landbrug, vil det være vanskeligt at opnå en samlet reduktion på 50 % med de foreslåede foranstaltninger. Dermed vil landdistriktsprogrammet ikke være tilstrækkeligt til at nå dette mål for EGD.

25 % ØKOLOGISK LANDBRUG

Resultatindikator R.29 om udvikling af økologisk landbrug er også på 14,54 % af ULA i 2028, men målet for den samlede periode er ikke tilgængeligt.

CAP-planen yder støtte til fremme af økologisk produktion i form af arealbaseret og dyreenhedsbaseret økonomisk støtte til økologisk produktion. Der er også støtte til nye samarbejdsmodeller og udvikling af kompetencer i forbindelse med overgangen til økologisk landbrug samt udvikling af økologiske produktionsmetoder.

■ Foranstaltningerne i CAP-planen kan bidrage til at nå dette mål fra den europæiske grønne pagt, da 20 % af det svenske ULA allerede dyrkes økologisk. Men landdistriktsprogrammet favoriserer generelt et storskala- og ikke-diversificeret landbrug, uanset om det er økologisk eller konventionelt. Mange økologiske landbrug i Sverige støder på de samme begrænsninger som konventionelle landbrug med hensyn til langsigtet bæredygtighed, såsom lav biodiversitet i landskabet og på bedriften, jordpakning med tunge maskiner og stort tab af næringsstoffer.

EN REDUKTION AF TABELT NÆRINGSSTOFFER PÅ 50 % (SÆRLIGT AF DE OVERDREVNE MÆNGDER AF NITROGEN OG FOSFOR I MILJØET) OG EN NEDSÆTTELSE AF FORBRUGET AF GØDNING MED 20 %

Resultatindikator R.21 om vandkvalitet er fastsat til 47,1 % af ULA i 2028, men målet for det overordnede mål er ikke tilgængeligt, og der er ikke fastsat noget mål for resultatindikator R.22 om bæredygtig forvaltning af næringsstoffer.

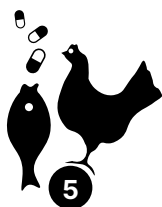
Nogle foranstaltninger er rettet mod miljøelementer som for eksempel randzoner, vådområder og efterafgrøder eller afgrødeforvaltning, som har potentiale til at mindske tab af næringsstoffer og gødningsforbrug, samt forbedre jordstrukturen og biodiversiteten. CAP-planen støtter også planlægning af præcisionslandbrug, som omfatter planlægning af sædskifter, jordbundskortlægning og næringsstofanalyser for at sikre, at der tilføres de rette mængder gødning. Sædskifte og jordbundskortlægning er imidlertid allerede standardforanstaltninger for de fleste svenske landbrug, så yderligere kompensation for sådanne foranstaltninger vil måske ikke mindske gødningsforbruget yderligere. CAP-planen støtter også mere strukturelle investeringer såsom kalkfiltergrøfter, samt udvikling af færdigheder eller innovationer. Der er imidlertid en klar mangel på et systemisk perspektiv i landdistriktsprogrammet. Der kunne have været foreslået forskellige praktiske foranstaltninger i marken, for eksempel ved at kræve at beskyttelseszoner skal bestå af bestøvervenlige planter for at være berettiget til støtte.

■ CAP-planen kan bidrage til målet i den europæiske grønne pagt, men der er behov for stærkere og bindende foranstaltninger for at reducere gødningsforbruget med 20 % og tabet af næringsstoffer med 50 %.

REETABLERE 10 % AF
LANDBRUGSOMRÅDET SOM
LANDSKABER MED HØJ DIVERSITET

Der er ikke fastsat noget mål for
resultatindikator R.34 om land-
skabelementer.

EN REDUKTION I SALGET AF
ANTIMIKROBIELLE STOFFER TIL
LAND- OG HAVBRUG MED 50 %

There is no target set for the reDer
er ikke fastsat noget mål for re-
sultatindikator R.43 om begræns-
ning af brugen af antimikrobielle
stoffer.

Generelt er lovgivningen om dyrevelfærd i Sverige strengere end EU-standarderne, og Sverige har allerede en meget lav anvendelse af antimikrobielle stoffer i husdyrbrug og akvakultur. Muligheden for at reducere salget af antimikrobielle stoffer fra et allerede lavt niveau, er svær at vurdere. Alligevel støtter CAP-planen samarbejdsaktiviteter og kompetenceudvikling, der forbedrer dyrevelfærd og infektionsbekæmpelse samt undersøger alternative dyreholdssystemer.

■ Den indeholder også et eco-scheme for dyrevelfærd. Ikke desto mindre vil foranstaltningerne under landdistriktsprogrammet ikke bidrage til at modvirke de stadig større bedrifter og den generelle industrialisering af dyreopdrætssystemet.

RETFÆRDIGE ARBEJDSVILKÅR FOR
LANDBRUGSARBEJDERE (F.EKS.
SOCIALE BETINGELSER)

De foreslåede foranstaltninger er ikke nyskabende med hensyn til rimelige arbejdsvilkår og sikrer således ikke retfærdige arbejdsvilkår for landbrugsarbejdere.

FORBEDRING AF DEN ØKONOMISKE
SITUATION FOR, ISÆR SMÅSKALA-
JORDBRUGERE OG PRODUCENTER I
MARGINALISEREDE OMRÅDER

0%

Målet for resultatindikator R.6 om
omfordeling til mindre bedrifter er
på 0 %.

CAP-planen foreslår en regelmæssig indkomst- og strukturstøtte til unge jordbrugere, med henblik på oprettelse af virksomheder eller diversificering og udvikling af værdikæden i fødevarersektoren. Den arealbaserede støtteordning er imidlertid klart til fordel for de store landbrug og vedrører kun landbrugere, der ejer og forvalter jord. Der er behov for støtte til unge jordbrugere, men den bør kombineres med foranstaltninger, der udfordrer de nuværende strukturer på et højere niveau, i stedet for kun at blive udbetalt til enkeltpersoner i forhold til bedriftens størrelse. Innovations- og samarbejdsstøtten kan være til gavn for de mindre og ikke-konventionelle landbrug. Disse foranstaltninger er dog højst sandsynligt ikke effektive nok til at opnå en reel diversificering blandt landbrugene og landbrugssystemerne.

■ CAP-planen foreslår også vigtige foranstaltninger til fordel for frugt- og grøntsagsproduktion, biavl, husdyravl med truede husdyracer og kvægproduktion på marginaliserede landområder, hvilket vil have en positiv indvirkning på de små producenter. Den kompenserende støtteforanstaltning, der foreslås i CAP-planen, kan have en lignende virkning. De forekommer dog utilstrækkelige, da størstedelen af det svenske budget for den fælles landbrugspolitik stadig støtter konventionelt landbrug i stor skala. Fokus på små producenter og producenter i marginaliserede områder er langt fra nok til at muliggøre et mere mangfoldigt, modstandsdygtigt og bæredygtigt fødevarer-system.

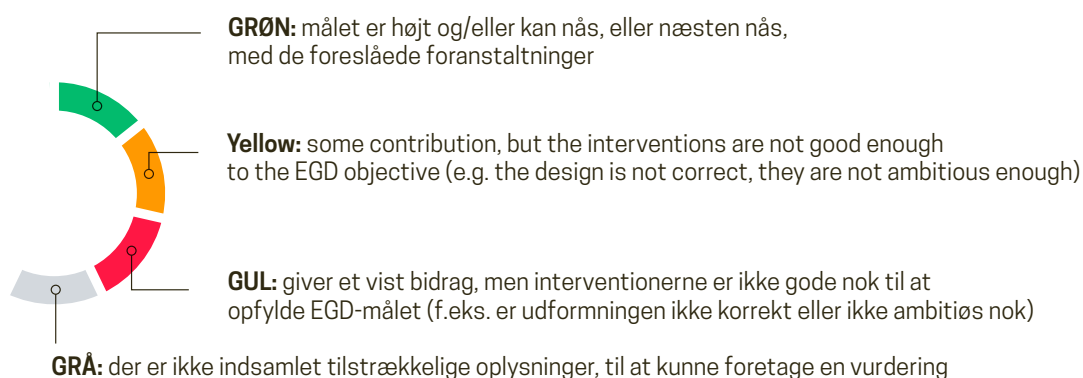

Den
arealbaserede
støtteordning
er klart til
fordel for store
landbrugere
og vedrører
kun
landbrugere,
der ejer og
forvalter jord.

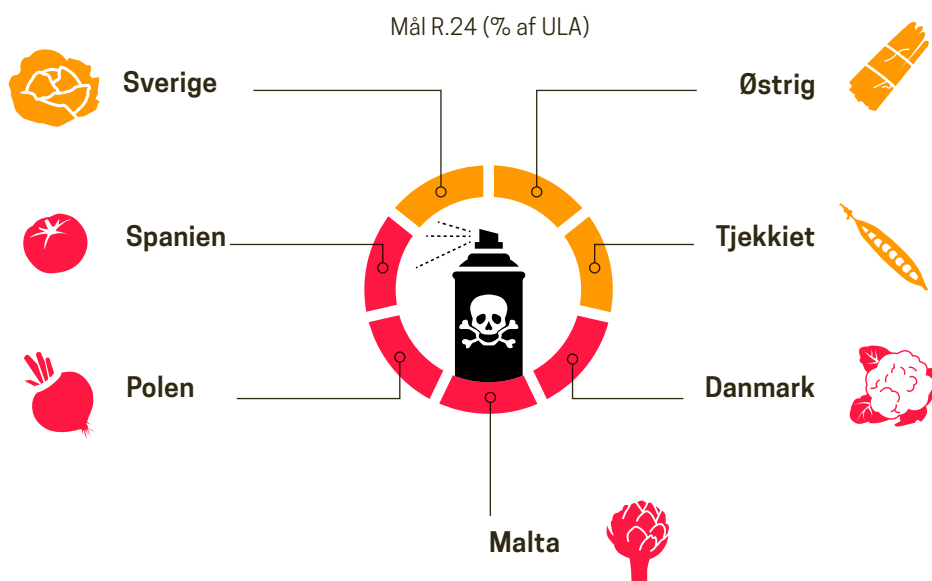
ET RESUMÉ OVER DE NATIONALE AMBITIONER

Mål for de resultatindikatorer, der vedrører hvert mål under Den europæiske grønne pagt, sammen med en vurdering af sandsynligheden for at nå det pågældende mål

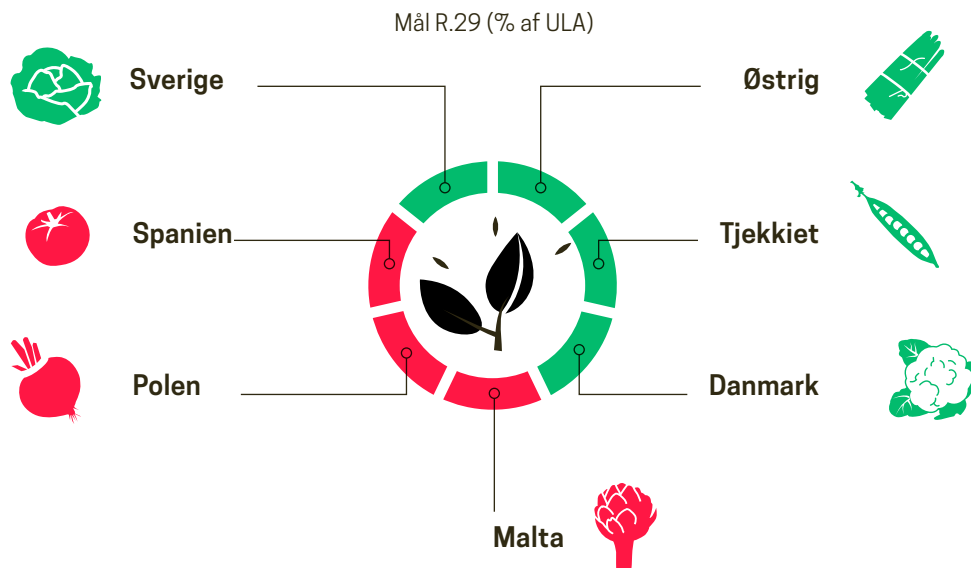
(baseret på både kvaliteten og kvantiteten af de foreslåede foranstaltninger).

En reduktion af anvendelsen af, samt risikoen fra, brugen af kemiske pesticider med **50%**

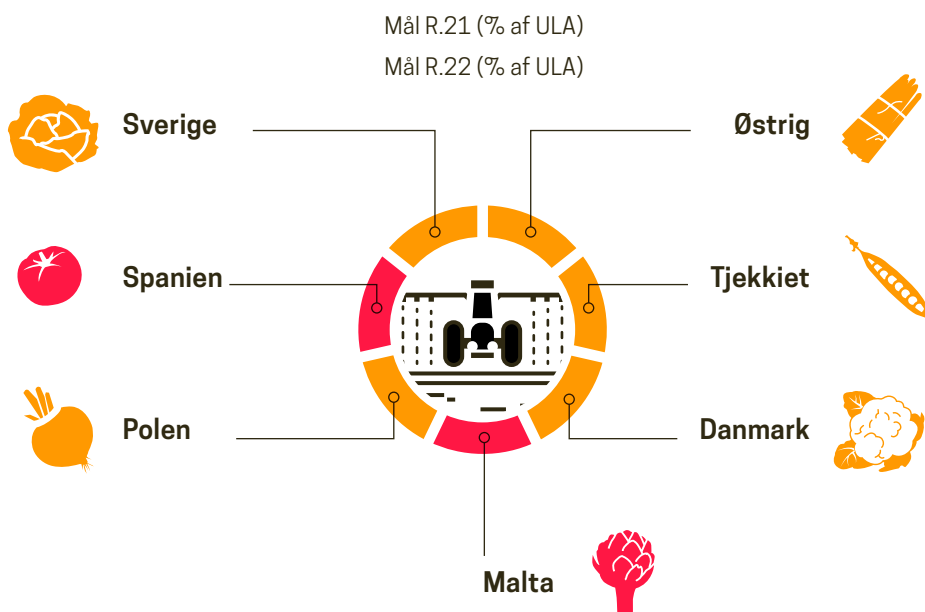
25% økologisk landbrug

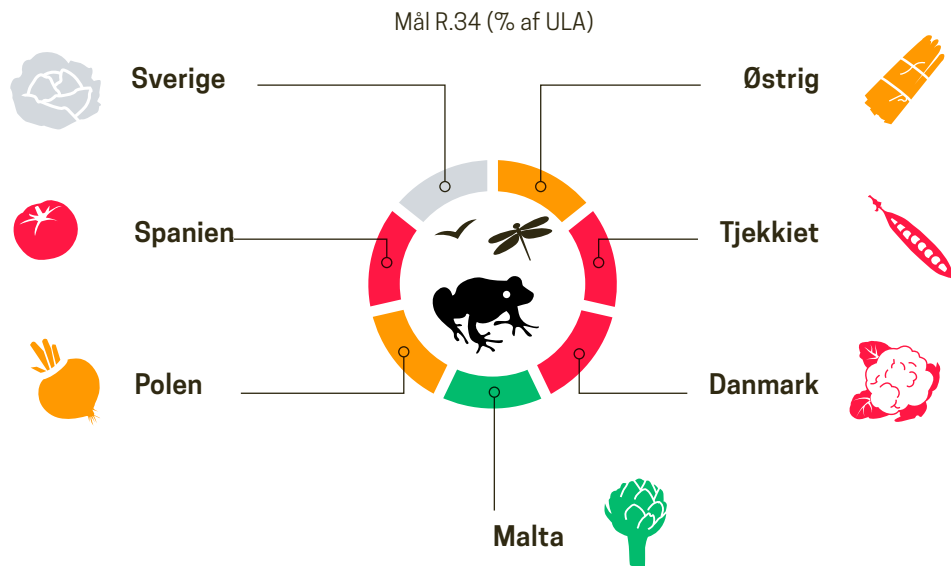
En reduktion af tab af næringsstoffer på **50 %**

(særligt af de overdrevne mængder af nitrogen og fosfor i miljøet)

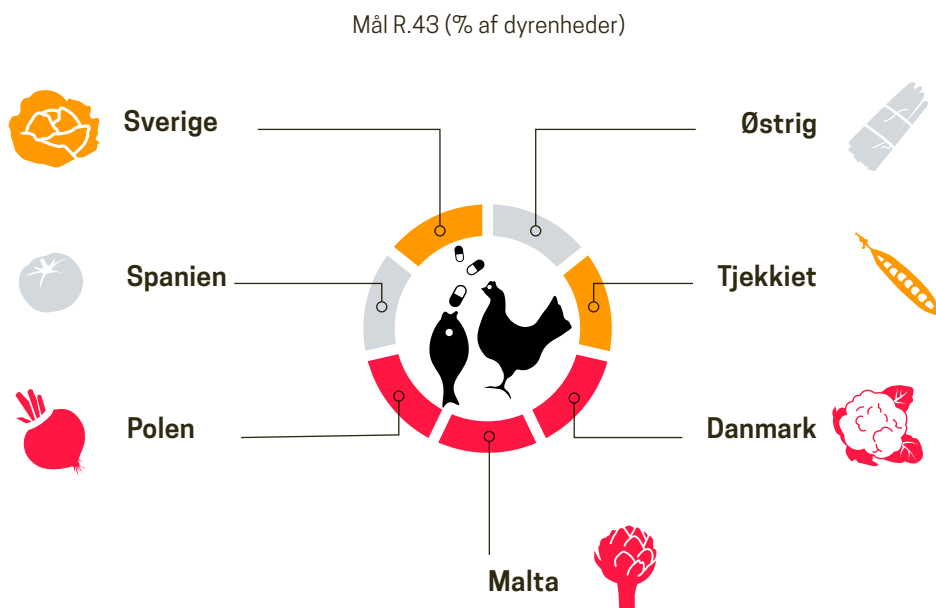
og en nedsættelse af forbruget af gødning med **20 %**

Reetablere **10 %** af landbrugsområdet som landskaber med høj diversitet

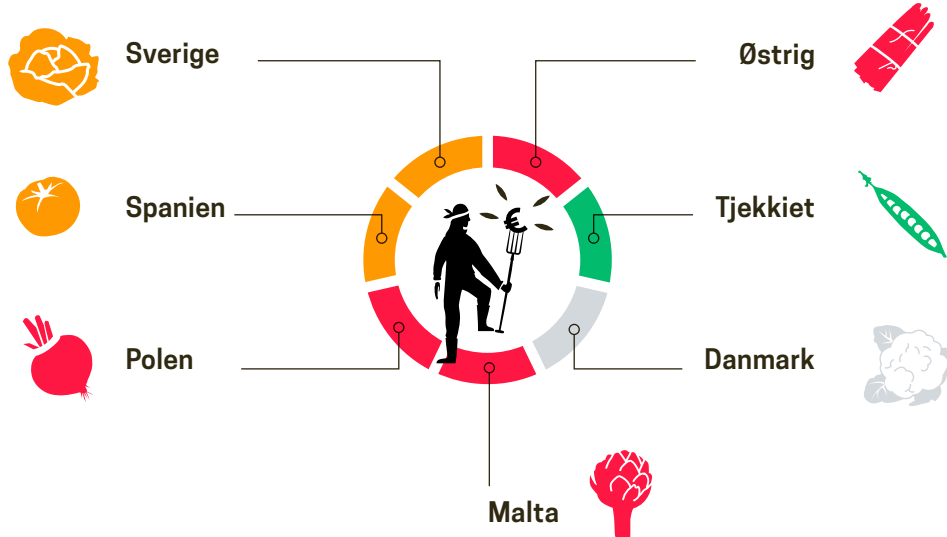

En reduktion i salget af antimikrobielle stoffer til land- og havbrug med **50 %**

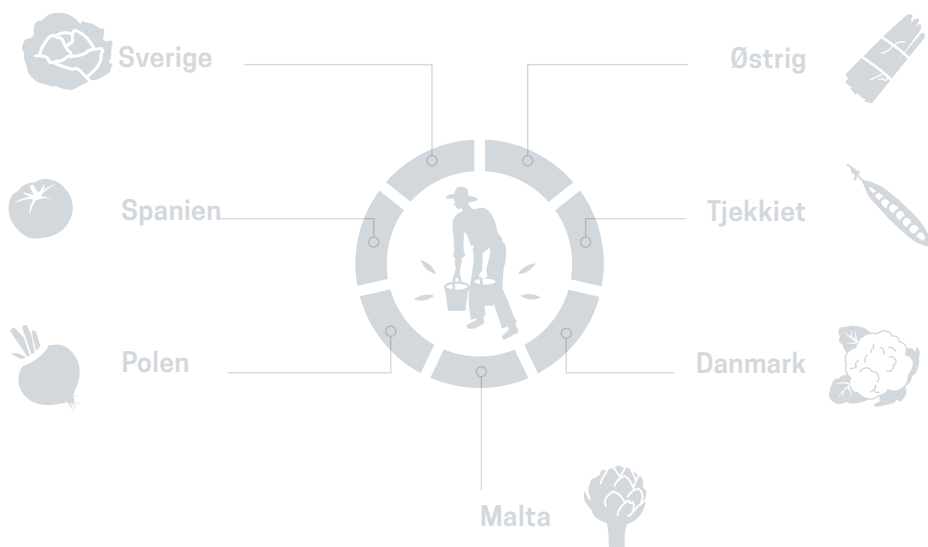

Forbedring af den økonomiske situation for, især småskala-jordbrugere og producenter i marginaliserede områder

R.6 Resultatindikator R.6 om omfordeling til mindre bedrifter (% af de supplerende direkte betalinger pr. hektar for støtteberettigede bedrifter under den gennemsnitlige bedriftsstørrelse i forhold til gennemsnittet)

Retfærdige arbejdsvilkår for landbrugsarbejdere (f.eks. sociale betingelser)

KONKLUSION

I denne rapport vurderes syv medlemsstaters nationale strategiske planer for den fælles landbrugspolitik i forhold til målene i den europæiske grønne pagt og støtten til små jordbrugere og producenter. På baggrund af de tilgængelige oplysninger, som vi har indsamlet, kan følgende konklusioner drages.

I hvilket omfang bidrager de strategiske planer for den fælles landbrugspolitik til målene i den europæiske grønne pagt?

- **Vedrørende målene i den europæiske grønne pagt** for landbruget tyder det overordnede billede på, at de fleste af de strategiske planer for den fælles landbrugspolitik ikke vil bidrage væsentligt til at opfylde målene.
- De eneste mål i den europæiske grønne pagt, der sandsynligvis vil blive opfyldt, eller næsten opfyldt, er økologisk landbrug i Østrig (selv om Danmark, Sverige og Tjekkiet kan komme tæt på), reduktion af tab af næringsstoffer i Polen og etablering af landskabelementer i Malta. Selv her skal det bemærkes, at det potentielle bidrag fra den fælles landbrugspolitik ikke nødvendigvis bør tilskrives opfyldelsen af disse mål, da det i nogle tilfælde snarere vil skyldes allerede eksisterende tendenser.
- Der synes især at mangle foranstaltninger til reduktion af pesticider og gødning, hvor ingen af de vurderede planer for den fælles landbrugspolitik vil yde et væsentligt bidrag til opfyldelse af målet.
- Blandt de undersøgte medlemsstater virker Spanien til at have fastsat særligt lave mål for de fleste af målene under Den europæiske grønne pagt.
- Som påpeget er det generelt vanskeligt at fortolke resultatindikatorerne i forhold til opfyldelsen af målene i Den europæiske grønne pagt. Virkningsindikatorerne har en tættere forbindelse til målene i den europæiske grønne pagt, men medlemslandene skal ikke fastsætte mål for disse. Der kan konstateres store forskelle mellem medlemslande i målene, de har fastsat for resultatindikatorerne, men et relativt højt mål er ikke nødvendigvis ensbetydende med store ambitioner. Selv om det indikerer en høj områdedækning af foranstaltninger, siger det ikke noget om disse foranstaltningers stregthed eller effektivitet. Ofte synes der at mangle støtteoplysninger om kvaliteten af de foreslåede ordninger og om, hvor meget de vil give - for eksempel hvor stor en procentdel af pesticidreduktionen der vil blive opnået med en given ordning.
- Følgende er ikke inkluderet i rapporten: Selv om den fælles landbrugspolitik for de fleste mål, i de fleste medlemsstater, sandsynligvis vil være den største bidragsyder til de landbrugsrelaterede mål i den europæiske grønne pagt, er der i denne rapport ikke foretaget en vurdering af de foranstaltninger til opfyldelse af disse mål, der kan støttes uden for den fælles landbrugspolitik. Her tænkes der for eksempel på nationale love, statsstøtte, samhörighedsfinansiering og genopretningsfonde. Rapporten har heller ikke vurderet omfanget af skadelige subsidier, som for eksempel støtte til industriel husdyrproduktion eller foranstaltninger, der finansierer intensivisering (f.eks. maskiner og staldbygninger), som modvirker opfyldelsen af EGD-målene.

I hvilket omfang støtter de strategiske planer for den fælles landbrugspolitik små jordbrugere og i hvor høj grad fremmer den rimelige arbejdsvilkår?

- Der er meget få omtaler af rimelige arbejdsvilkår i de analyserede CAP-planer. Ifølge en oversigt, som Europa-Kommissionen har udgivet, vælger de fleste medlemsstater at implementere den "sociale betingelse" i 2025 - bortset fra to der vil anvende den i 2023 og yderligere to der vil gøre det i 2024 (herunder Spanien).
- Ligeledes er støtten til de små landbrug langt fra en prioritet i de vurderede CAP-planer. Der foreslås sommetider foranstaltninger, men det er vanskeligt at foretage en vurdering. Tjekkiet synes at klare sig bedst med hensyn til dette mål.

Vores anbefalinger

Det fremgår tydeligt af de analyserede CAP-planer, at de mangler væsentlige tiltag, både med hensyn til målene i den europæiske grønne pagt for 2030 vedrørende landbruget og med hensyn til støtte til de små jordbrug og landbrugsarbejdere. Da den næste fælles landbrugspolitik vil løbe frem til 2027, anbefales derfor følgende.

- **Der bør gøres langt mere, i alle medlemmers CAP-planer, for langt de fleste af målene i den europæiske grønne pagt.** Europa-Kommissionen skal holde medlemslandene ansvarlige for at foreslå langt mere ambitiøse tiltag for at opfylde behovene for klima, miljø og de små landbrug. Den fælles landbrugspolitikks værktøjer bør anvendes til at gøre det muligt for landbrugerne at skifte til agroøkologiske metoder samt støtte dem, der allerede trives med at benytte dem.
- **Europa-Kommissionen skal se meget nærmere på koblet støtte og andre skadelige subsidier** i medlemslandenes planer for CAP'en, som underminerer målene i Den europæiske grønne pagt og bidrager til den fortsatte afhængighed af foder og andre eksterne råvarer.
- Efter at den nye fælles landbrugspolitik træder i kraft i 2023 kan medlemslandene ændre deres CAP-planer en gang om året. Selv om kun ambitiøse planer skal godkendes fra starten bør denne revisionsproces bruges til yderligere at forbedre CAP-planerne og korrigere interventioner, der viser sig ikke at give resultater.

For at have en chance for at nå målene i den europæiske grønne pagt skal medlemslandene gå meget længere end det, der i øjeblikket er foreslået i deres strategiske CAP-planer. De skal gøre brug af budgettet fra den fælles landbrugspolitik til at overgå til mere bæredygtige og retfærdige fødevarer systemer baseret på madsuverænit og agroøkologi. Ellers vil målene i strategien "Fra jord til bord" og Biodiversitetsstrategien ikke være andet end tomme løfter.

BILAG 1:

Forskningsdesign

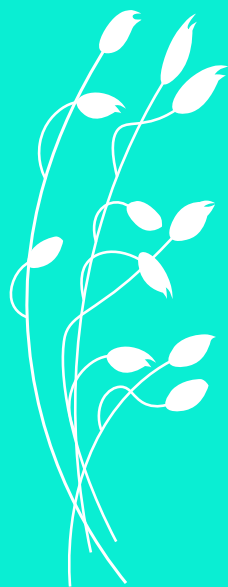
Der blev sendt spørgeskemaer til syv nationale partnere i Østrig, Tjekkiet, Danmark, Malta, Polen, Spanien og Sverige for at indsamle oplysninger om de værktøjer i den fælles landbrugspolitik, der anvendes til at opfylde otte af målene i strategien "Fra jord til bord" samt Biodiversitetsstrategien:

- En reduktion af anvendelsen af, samt risikoen fra, brugen af kemiske pesticider med 50 %;
- 25 % økologisk landbrug;
- En reduktion af tab af næringsstoffer på 50 % (særligt af de overdrevne mængder af nitrogen og fosfor i miljøet) og en nedsættelse af forbruget af gødning med 20 %;
- En nedsættelse af forbruget af gødning med 20 %;
- En reduktion i salget af antimikrobielle stoffer til land- og havbrug med 50 %;
- Retfærdige arbejdsvilkår for landbrugsarbejdere (for eksempel sociale betingelser);
- Reetablere 10 % af landbrugsområdet som landskaber med høj diversitet;
- Forbedring af den økonomiske situation for, især småskala-jordbrugere og producenter i marginaliserede områder.

Oplysningerne er blevet indsamlet og derefter opsummeret per land og per mål.

Resten af rapporten indeholder en sammenfatning af oplysningerne for de enkelte medlemsstater gennem:

- En tabel med en rangordning af medlemslandenes ambitioner i deres planer for den fælles landbrugspolitik efter mål. Grøn angiver, at landet højst sandsynligt vil opfylde, eller komme tæt på, målet. Gul angiver et blandet resultat, enten fordi målet er ambitiøst, men ikke ledsaget af passende foranstaltninger, eller fordi målet er lavt, men ledsaget af interessante eller bedre foranstaltninger end tidligere. Rød angiver, at medlemsstaten slet ikke tager fat på problemet. Grå angiver, at de indsamlede oplysninger ikke var gode nok til at foretage en vurdering.
- En sammenfatning der angiver, i hvilket omfang planerne for den fælles landbrugspolitik bidrager til EGD-målene. På den ene side de miljømæssige og på den anden side de sociale mål.
- En række anbefalinger til Europa-Kommissionen og medlemsstaterne i den sidste fase af godkendelsesprocessen for CAP-planerne.

Friends of the Earth Europe

Rue d'Edimbourg 26, 1050 Brussels, Belgium
info@foeeurope.org www.foeeurope.org